



HØRINGSNOTAT

Dato 7. oktober 2020
J. nr. 2019-2034

Høringsnotat vedrørende forslag til lov om ændring af færdselsloven (Indførelse af pligt til at anvende styrthjelm ved kørsel på trehjulede- og visse firehjulede motorkøretøjer m.v.)

1. Indledning

Transport- og Boligministeriet har den 20. december 2019 sendt udkast til forslag til lov om ændring af færdselsloven i høring hos følgende organisationer og virksomheder m.v.:

Advokatrådet, Alkohol og Samfund, Autobranchen Danmark, Automobilbranchens Handels- og Industriforening, Beredskabsstyrelsen, samtlige byretter, Cyklistforbundet, Danmarks Motor Union, Danmarks Tekniske Universitet – Institut for Transport (DTU Transport), Dansk Bilbrancheråd, Dansk Bilforhandler Union, Dansk Erhverv, Dansk Industri (DI), Dansk Kørelærer-Union, Dansk Køreskole Forening, Dansk Standard, Dansk Transport & Logistik (DTL), Danske Advokater, Danske Biludlejere, Danske Kørelæreres Landsforbund, Danske Motorcyklister, Danske Regioner, De Danske Bilimportører, Den Danske Dommerforening, DFIM, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Erhvervsstyrelsen, Falck Danmark A/S, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet Tænk, Forenede Danske Motorejere (FDM), Foreningen af Frie Kørelærere, Foreningen af offentlige anklagere, Forsikring & Pension, Frie Danske Lastbilmænd (FDL), Havarikommissionen for Vejtrafikulykker, Håndværksrådet, Institut for Menneskerettigheder, International Transport Danmark (ITD), KL, Køreprøvesagkyndiges Landsforening, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af Polio Trafik- og Ulykkeskadede, Landsforeningen Landsbyerne i Danmark, NOAH-Trafik, Politiforbundet i Danmark, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rådet for Bæredygtig Trafik, Rådet for Sikker Trafik, Trafikforskningsgruppen ved Aalborg Universitet, Trafiksikkerheds Venner i Danmark, Veteranknallertklubben Aktiv og Vestre og Østre Landsret.

Lovforslaget har endvidere været offentliggjort på høringsportalen.

Høringsfristen udløb den 21. januar 2020.



Der er modtaget høringssvar fra følgende organisationer og virksomheder m.v.:

Side 2/8

Advokatsamfundet

AutoBranchen Danmark

Dansk Bilbrancheråd

Dansk Erhverv

Dansk Told & Skatteforbund

DTU

Erhvervsstyrelsen

FDM

Forbrugerombudsmanden

Forbrugerrådet Tænk

Forsvaret – Trænregimentet

Forsvarsministeriet

Havarikommissionen for vejtrafikulykker

Institut for Menneskerettigheder

Københavns Byret på byretspræsidenternes vegne

Motorcykel Forhandler Foreningen

Politiforbundet

Rådet for Sikker Trafik

Rigspolitiet

Vestre Landsret

Østre Landsret



Dansk Bilbrancheråd, Dansk Erhverv, Erhvervsstyrelsen, Forbrugerombudsmanden, Forsvarsministeriet, Institut for Menneskerettigheder og Politiforbundet har svaret, at lovforslaget ikke giver anledning til bemærkninger.

Advokatsamfundet, Københavns Byret på byretspræsidenternes vegne, Vestre Landsret og Østre Landsret har ikke ønsket at udtale sig om lovforslaget.

2. Høringssvarene

I det følgende refereres og kommenteres de indkomne bemærkninger fra høringssvarene. Ikke alle bemærkninger i høringssvarene er refereret, idet de væsentligste dog fremgår.

Høringsnotatet er udarbejdet således, at høringssvarernes bemærkninger vedrørende henholdsvis udvidelse af pligten til at anvende styrthjelm ved kørsel på trehjulede- og visse firehjulede motorkøretøjer og udvidelse af undtagelsen for politiets og redningsberedskabets brug af håndholdt teleudstyr og andre kommunikationsapparater kommenteres hver for sig. Transport- og Boligministeriets eventuelle kommentarer vil fremgå i kursiveret form i forlængelse af de pågældende høringssvar.

Udvidelse af pligten til at anvende styrthjelm ved kørsel på trehjulede- og visse firehjulede motorkøretøjer

Rådet for Sikker Trafik, Havarikommissionen for vejtrafikulykker, FDM, Motorcykel Forhandler Foreningen, AutoBranchen Danmark og Forbrugerrådet Tænk har anført, at man støtter lovforslaget og finder det positivt, at der indføres pligt til anvendelse af styrthjelm ved kørsel på de i lovforslaget omhandlede køretøjer.

Rigspolitiet har anført, at man ud fra færdselssikkerhedsmæssige hensyn kan tilslutte sig forslaget om indførelse af hjelmpligt for de pågældende køretøjer.

Rigspolitiet finder dog, at der alene bør anvendes begreber vedrørende vægt, der fremgår af definitionerne i færdselslovens § 2. Et nyt begreb er egnet til at skabe forvirring hos både borgere og politiet som kontrolmyndighed. Der bør derfor ikke introduceres et nyt begreb som ”masse i køreklar stand”. I stedet bør anvendes ”køreklar vægt”, der er kendt i offentligheden og af politiet.

Rigspolitiet finder det endvidere ikke hensigtsmæssigt, at definitionen af det pågældende begreb sker i bemærkningerne til lovforslaget. Dette bør i stedet ske i færdselslovens § 2. Samtidig finder Rigspolitiet, at de relevante vægtgrænser bør fremgå af færdselslovens § 2 og ikke af den foreslåede bestemmelse i § 81, stk. 1, om brug af styrthjelm.



Rigspolitiet finder det endvidere færdselssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at der i den foreslåede bestemmelse i § 81, stk. 1, vægtmæssigt skelnes mellem køretøjer beregnet til personbefordring og godstransport, idet der må antages at være samme risiko forbundet med at føre de forskellige køretøjer uden hjelm.

Rigspolitiet bemærker endelig, at lovforslagets formuleringer ikke synes at stemme overens med definitionen af et køretøj omfattet af køretøjsklasse L5e (motordrevet tricykel) i forordning 168/2013. Forordningen indeholder en vægtgrænse på 1000 kg. Denne vægtgrænse ses ikke afspejlet i lovforslagets bestemmelser eller bemærkninger.

Transport- og Boligministeriet bemærker, at de køretøjer, for hvilke det er relevant at indføre krav om brug af styrthjelm, er de køretøjer, som er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 168/2013/EU af 15. januar 2013 om godkendelse og markedsovervågning af to- og trehjulede køretøjer samt quadricykler (forordning 168/2013). Transport- og Boligministeriet finder det derfor væsentligt, at der anvendes de samme begreber og den samme ordlyd, som der anvendes i forordning 168/2013. Forordning 168/2013 anvender begrebet "masse i køreklar stand" i definitionen af, hvilke køretøjer der er omfattet af forordningens anvendelsesområde.

Begrebet "masse i køreklar" genfindes i de mange forskellige typegodkendelsesforordninger. Begrebet er dog ikke identisk defineret i de forskellige typegodkendelsesforordninger. Definitionen af begrebet vil derfor afhænge af, hvilken køretøjstype der er tale om. Indførelse af en definition i færdselslovens § 2, der hovedsageligt bør anvendes til definitioner af generel karakter, vil derfor få et ganske betydeligt omfang. Transport- og Boligministeriet har ved lovforslagets udfærdigelse ikke fundet dette hensigtsmæssigt, navnlig under henvisning til, at begrebet alene vil skulle anvendes i én bestemmelse i færdselsloven (den foreslåede § 81, stk. 1). Derfor er begrebet udbybet nærmere i lovforslagets bemærkninger.

For så vidt angår forskellen på vægtgrænserne for firhjulet bil afhængig af, om køretøjet anvendes til personbefordring eller godstransport, bemærker Transport- og Boligministeriet, at de pågældende vægtgrænser stammer fra forordning 168/2013. Det er således disse vægtgrænser, der er afgørende for om de pågældende køretøjer er omfattet af anvendelsesområdet for forordning 168/2013.

Transport- og Boligministeriet bemærker endelig, at vægtgrænsen på 1000 kg for så vidt angår trehjulede køretøjer i forordning 168/2013 ikke er relevant i forhold til den foreslåede bestemmelse i § 81, stk. 1. I den foreslåede bestemmelse anvendes ordene "bil på tre hjul", det vil i henhold til færdselslovens § 2, nr. 2, sige et motorkøretøj på 3 hjul, hvis egenvægt overstiger 400 kg. Hvis et trehjulet motorkøretøj vejer mindre end 400 kg er der i henhold til færdselslovens adfærdsregler tale om en motorcykel, jf. § 2, nr. 13. Færdsels-



loven indeholder allerede krav om anvendelse af styrthjelm ved kørsel på motorcykel.

DTU har anført, at man finder det positivt, at der indføres krav om brug af styrthjelm ved kørsel på motoriserede køretøjer uden kabine og sele.

DTU anfører i den forbindelse, at der findes quadricykler, der er udformet med kabine og sele, og som derfor ikke vil blive omfattet af det foreslåede hjelmpåbud. DTU anfører, at sikkerheden i disse køretøjer dog er meget ringe, og at sikkerheden derfor ligeledes bør øges for sådanne køretøjer, hvis de skal anvendes i den danske trafik.

Transport- og Boligministeriet skal henvise til pkt. 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, hvoraf fremgår, at Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 168/2013/EU af 15. januar 2013 om godkendelse og markeds- overvågning af to- og trehjulede køretøjer samt quadricykler (forordning 168/2013) indeholder de tekniske krav til køretøjers indretning, som trehjulede motorkøretøjer og quadricykler skal leve op til ved køretøjernes typegodkendelse. Danmark har ikke mulighed for at fastsætte skærpede krav til køretøjernes tekniske indretning i forhold til forordning 168/2013.

Trænregimentet har anført, at Forsvaret har behov for at kunne indøve kommunikationsmuligheder i forbindelse med anvendelse af Telecom og anden militærudrustning. Trænregimentet anfører derfor, at der er behov for at undtage Forsvaret for kravet om anvendelse af styrthjelm for de nye køretøjer i de tilfælde, hvor det er nødvendigt for den operative indsats eller taktiske og operative uddannelses- og øvelsesvirksomhed.

Trænregimentet har telefonisk oplyst til Transport- og Boligministeriet, at der i visse øvelsessituationer ved kørsel på ATV anvendes kommunikationsudstyr, der bæres som en hovedbeklædning, hvilket forhindrer anvendelse af styrthjelm. Udstyret anvendes hovedsageligt på øvelsesområder, der i mange tilfælde ikke er omfattet af færdselslovens anvendelsesområde. Dog kan øvelser forekomme på områder og vejstrækninger, hvor færdselsloven finder anvendelse.

Transport- og Boligministeriet finder ikke, at det foreslåede krav om anvendelse af styrthjelm ved kørsel på trehjulede- og visse firhjulede motorkøretøjer bør udgøre en hindring for Forsvarets operative indsats eller øvelsesvirksomhed. Transport- og Boligministeriet finder det endvidere mindre betænkeligt at undtage Forsvarets personel for kravet om anvendelse af styrthjelm i de anførte tilfælde.

Ifølge den gældende bestemmelse i færdselslovs § 81, stk. 5, kan transportministeren fastsætte bestemmelser om fritagelse for pligten til at anvende styrthjelm. Eventuelle bestemmelser om fritagelse for pligten til at anvende styrthjelm.



hjelme fastsættes således i bekendtgørelse nr. 518 af 3. juli 1998 om styrthjelme med senere ændringer.

Side 6/8

Transport- og Boligministeriet vil foranledige, at der i ovennævnte bekendtgørelse om styrthjelme indsætte bestemmelser om, at færdselslovens krav om brug af styrthjelme ikke finder anvendelse for Forsvarets personel, hvis brug af styrthjelme er til hinder for den operative indsats eller taktiske og operative uddannelses- og øvelsesvirksomhed.

Udvidelse af undtagelsen for politiets og redningsberedskabets brug af håndholdt teleudstyr og andre kommunikationsapparater

Rigspolitiet har anført, at bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4, vedrørende politiets og redningsberedskabets anvendelse af mobiltelefon er blevet formuleret for bredt. Efter Rigspolitiets opfattelse bør det alene være politiet – og ikke redningsberedskabet – der i særlige situationer skal have mulighed for under kørsel at anvende håndholdt mobiltelefon.

Transport- og Boligministeriet finder, at det ikke kan udelukkes, at redningsberedskabet i særlige situationer vil kunne have brug for at anvendes håndholdt mobiltelefon under kørsel. Bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4, er udfærdiget i lyset heraf.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4, vil politiets og redningsberedskabets brug af håndholdt mobiltelefon under kørsel kun være omfattet af den foreslåede undtagelsesbestemmelse, hvis formålet med brug af mobiltelefonen gør, at den ikke kan installeres med en håndfri betjeningsløsning, eller fordi omstændighederne i den konkrete situation ikke gør det muligt at anvende mobiltelefonen med en håndfri betjeningsløsning.

Det forudsættes derfor alene at være i ganske særlige tilfælde, at politi og redningsberedskab vil kunne anvende håndholdt mobiltelefon i medfør af den foreslåede undtagelsesbestemmelse. På den baggrund finder Transport- og Boligministeriet ikke anledning til at ændre bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4.

DTU har anført, at hvis man ønsker at lade politi m.fl. anvende håndholdt teleudstyr under kørsel, bør politiet m.fl. være særligt trænet til opgaven, f.eks. igennem et dertil tilrettelagt kursus.

DTU har endvidere anført, at det bør specificeres tydeligere, i hvilke situationer politi m.fl. vil kunne anvendes håndholdt teleudstyr i medfør af den foreslåede undtagelsesbestemmelse.

Transport- og Boligministeriet bemærker, at politi, redningsberedskab, redningskorps og ambulanceførere alle tilhører faggrupper, der har særlig træ-



ning og erfaring i bilkørsel, herunder udrykningskørsel. Ligeledes udgøres race marshals af en gruppe erfarne motorcyklister, som er særligt uddannede til at foretage kørende færdselsregulering.

Transport- og Boligministeriet finder ikke, at et særligt kursus er nødvendigt for, at disse grupper må antages at kunne anvende håndholdt teleudstyr under kørsel på betryggende vis i det omfang, det er nødvendigt for de pågældendes arbejde.

For så vidt angår de situationer, hvor de pågældende enheder undtagelsesvist vil kunne anvende håndholdt teleudstyr under kørsel, skal Transport- og Boligministeriet henvise til pkt. 2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger og til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4, der indeholder en beskrivelse af den pågældende undtagelsesbestemmelses anvendelsesområde.

Det er i reguleringsmæssig sammenhæng ikke muligt at angiver en udtømmende opregning af de konkrete situationer, hvor håndholdt teleudstyr undtagelsesvist vi kunne anvendes af de pågældende enheder. Dette må nødvendigvis ske ved angivelse af en række mere overordnede betingelser. Transport- og Boligministeriet finder, at der ved de anførte steder i lovforslaget er foretaget en så præcis beskrivelse som muligt af, i hvilke tilfælde og under hvilke betingelser håndholdt teleudstyr undtagelsesvist vi kunne anvendes af de pågældende enheder.

Dansk Told & Skatteforbund har anført, at Toldstyrelsen er flittig bruger af håndholdt teleudstyr og andre håndholdte kommunikationsapparater som f.eks. SINE-radioer. Disse apparater benyttes på daglig basis i Toldstyrelsens arbejde med at forhindre indførsel i Danmark af indførselsforbudte varer som f.eks. narkotika, våben, doping m.v.

Den nuværende begrænsning i § 55 a, stk. 1, giver udfordringer i Toldstyrelsens daglige arbejde, bl.a. fordi ikke alle tjenestekøretøjer har fastmonteret radioudstyr. Dansk Told & Skatteforbund ønsker derfor, at Toldstyrelsen omfattes af undtagelsesbestemmelsen i den foreslåede § 55 a, stk. 5, således at Toldstyrelsen vil kunne anvende håndholdt teleudstyr under kørsel under tilsvarende betingelser som politi, redningsberedskab m.v.

Transport- og Boligministeriet bemærker, at undtagelsesbestemmelsen i den foreslåede § 55 a, stk. 5, i lighed med den gældende undtagelsesbestemmelse i § 55 a, stk. 2, 1. pkt., alene gælder i tilfælde, hvor det anvendte teleudstyr ikke umiddelbart lader sig erstatte af håndfri betjeningsløsninger, og hvor anvendelsen af håndholdt teleudstyr er nødvendig for udførelsen af politiets m.fl. arbejde.

Toldstyrelsen og Skatteministeriet, under hvis ressort Toldstyrelsen hører, har ikke haft bemærkninger til indførelsen af den gældende undtagelsesbe-



stemmelse i § 55 a, stk. 2, 1. pkt., ligesom Toldstyrelsen og Skatteministeriet ikke har haft bemærkninger til den nu foreslåede ændring af bestemmelsen.

Side 8/8

Transport- og Boligministeriet finder, at en vurdering af, hvorvidt det er nødvendigt for Toldstyrelsens arbejde at anvende håndholdt teleudstyr, der ikke umiddelbart lader sig erstatte af håndfri betjeningsløsninger, kræver nærmere drøftelser med Toldstyrelsen, der som ansættelsesmyndighed har det nødvendige overblik over, om indretning af Toldstyrelsens køretøjer og det anvendte teleudstyr nødvendiggør en undtagelse fra færdselslovens forbud mod anvendelse af håndholdt teleudstyr under kørsel.

Transport- og Boligministeriet vil derfor indgå i en nærmere drøftelse med Toldstyrelsen og Skatteministeriet herom. Indførelse af en eventuel undtagelsesbestemmelse for Toldstyrelsens anvendelse af håndholdt teleudstyr under kørsel vil i givet fald kunne indføres ved en senere ændring af færdselsloven.